

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liudmila Istratii împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la anularea refuzului BNM nr.26-0311/1283/4418 din 9 august 2023, anularea refuzului BNM nr.179 din 14 septembrie 2023 și obligarea BNM să examineze și să admită petițiile depuse la data de 07 iulie 2023, 13 iulie 2023, 18 iulie 2023, 21 iulie 2023, 27 iulie 2023 și 07 august 2023

împotriva încheierii din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-295/24
NR. PIGD 2-23148569-01-3r-10122024)*

Depunerea tardivă a recursului în cauza de contencios administrativ.
Depășirea termenul legal prevăzut pentru depunerea recursului.

Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 octombrie 2023, Liudmila Istratii s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu acțiune în contencios administrativ împotriva Băncii Naționale a Moldovei privind anularea refuzului BNM nr.26-0311/1283/4418 din 09 august 2023, anularea refuzului BNM nr.179 din 14 septembrie 2023 și obligarea BNM să examineze și să admită petițiile depuse la data de 7 iulie 2023, 13 iulie 2023, 18 iulie 2023, 21 iulie 2023, 27 iulie 2023 și 7 august 2023.

2. Prin încheierea din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea înaintată de către Liudmila Istratii împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la anularea refuzului BNM nr.26-0311/1283/4418 din 9 august 2023, anularea refuzului BNM nr.179 din 14 septembrie 2023 și obligarea BNM să examineze și să admită petițiile depuse la data de 07 iulie 2023, 13 iulie 2023, 18 iulie 2023, 21 iulie 2023, 27 iulie 2023 și 07 august 2023, s-a declarat inadmisibilă. S-a explicat reclamantei Liudmila Istratii că, declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

3. La 3 decembrie 2024 avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2024, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2024 și remiterea cauzei în instanța de fond.

4. În motivarea recursului, a invocat că, la 16 martie 2024 a depus recursul nr. 250/24 din 16 martie 2024 la adresa de email al Curții de Apel Chișinău, care nu a fost expediat la Curtea Supremă de Justiție. La 3 decembrie 2024 a depus recurs repetat, solicitând repunerea în termen, Suplimentar a indicat că, nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2024 care urmează a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond. Încheierea de declarare inadmisibilității acțiunii se încalcă dreptul la o instanță garantat de art. 6 din Convenția CEDO.

5. Prin referința depusă la 4 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Banca Națională a Moldovei a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Art. 241 alin. (1) și (3) Cod administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

7. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

8. Art. 236 alin (2) lit. d) din Codul administrativ coroborate cu prevederile art.241 alin. (3) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.”

9. Art. 243, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.”

10. Art. 243, alin. (2) din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

11. Din actele cauzei rezultă că, la 18 octombrie 2023, Liudmila Istratii s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu acțiune în contencios administrativ împotriva Băncii Naționale a Moldovei privind anularea refuzului BNM nr.26-0311/1283/4418 din 9 august 2023, anularea refuzului BNM nr.179 din 14 septembrie 2023 și obligarea BNM să examineze și să admită petițiile depuse la data de 7 iulie 2023, 13 iulie 2023, 18 iulie 2023, 21 iulie 2023, 27 iulie 2023 și 7 august 2023.

12. Prin încheierea din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea înaintată de către Liudmila Istratii împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la anularea refuzului BNM nr.26-0311/1283/4418 din 9 august 2023, anularea refuzului BNM nr.179 din 14 septembrie 2023 și obligarea BNM să examineze și să admită petițiile depuse la data de 7 iulie 2023, 13 iulie 2023, 18 iulie 2023, 21 iulie 2023, 27 iulie 2023 și 7 august 2023, s-a declarat inadmisibilă. S-a explicat reclamantei Liudmila Istratii că, declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit. e) Cod

administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

13. Copia încheierii nominalizate a fost expediată avocatului Alexei Croitor, prin intermediul poștei electronice, la adresa – croitor.al@gmail.com la data de 6 martie 2024, ora 15:13. Acest fapt este confirmat prin extrasul din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău (f. d. 52).

14. Completul de judecată constată că adresa de e-mail a avocatului croitor.al@gmail.com a fost indicată de acesta în cererea de chemare în judecată cât și cerere de recurs. Prin urmare, avocatul Alexei Croitor și-a exprimat consimțământul pentru primirea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice

15. În conformitate cu prevederile art. 242 din Codul administrativ și având în vedere că încheierea din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei la 6 martie 2024 2024, instanța de recurs precizează că termenul de 15 zile pentru depunerea recursului a început să curgă în ziua următoare notificării, adică din 7 martie 2024 și a expirat pe 21 martie 2024.

16. Completul de judecată subliniază că termenele procedurale asigură un cadru optim pentru desfășurarea actului de justiție, având rolul de a ordona acțiunile procedurale și de a consolida securitatea raporturilor juridice. Drepturile procesuale ale unei persoane pot fi exercitate doar în limitele stabilite de legiuitor, cu respectarea cerințelor legale, inclusiv a termenelor prevăzute. După expirarea acestor termene, titularul dreptului nu mai poate valorifica respectivul drept în fața instanței.

17. Totodată, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău și-a îndeplinit obligația pozitivă de a notifica actul judecătoresc. Curtea de Apel Chișinău a utilizat mijloace adecvate de comunicare, asigurând astfel notificarea copiei încheierii din 26 februarie 2024 către recurent.

18. Respectiv, depunând recursul la 3 decembrie 2024, reprezentantul recurentei Liudmila Istrati avocatul Alexei Croitor a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat.

19. Astfel, se remarcă faptul că certitudinea legală impusă de regulile procedurii de contencios administrativ, ca o condiție esențială pentru un proces echitabil, protejează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului. Prin urmare, instanța de contencios administrativ nu are dreptul de a substitui voința legiuitorului, așa cum este reflectată în normele procedurale, pentru a exonera recurentul de sancțiunile procedurale care decurg din înțelegerea eronată de către acesta a efectelor legale.

20. Completul de judecată subliniază că unul dintre principiile fundamentale ale procesului este buna-credință a participanților. Buna credință implică obligația părților de a respecta termenele prevăzute de lege. Termenul de recurs stabilit la art. 242 din Codul administrativ este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, ceea ce înseamnă că nerespectarea acestuia duce la pierderea dreptului părții de a mai exercita această cale de atac.

21. Contrar acestor circumstanțe, recurenta Liudmila Istrati, deși era direct interesat de soluționarea litigiului în cadrul recursului, nu a manifestat diligența necesară pentru a-și îndeplini obligațiile cu bună-credință. Ea nu a respectat termenul legal imperativ pentru depunerea recursului împotriva încheierii contestate, conform cerințelor legale stricte.

22. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții la un proces trebuie să joace un rol activ, urmărind cu diligență derularea procedurii și exercitându-și drepturile procedurale cu bună credință.

23. Completul de judecată subliniază că nerespectarea termenului pentru depunerea recursului este exclusiv rezultatul comportamentului recurente, care avea obligația să dea dovadă de responsabilitate și să adopte o atitudine activă în exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor sale procedurale. Admiterea unui recurs tardiv ar putea încălca principiul securității raporturilor juridice, protejat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

24. Se mai reține că potrivit art. 24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

25. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

26. Referitor la cererea de repunere în termen, Completul Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

27. În conformitate cu prevederile art. 65 alin.(1), (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

28. Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, cu prezentarea probelor și motivelor întemeiate ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

29. Cu referire la argumentul recurentului invocat în susținerea cererii de repunere în termenul de recurs, precum că reprezentatul reclamantei a depus la 16 martie 2024 recursul nr. 250/24 la dresa de email a Curții de Apel Chișinău, care nu a fost expediat Curții Supreme de Justiție, completul de judecată conchide că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins.

30. Or, după cum rezultă din materialele cauzei reprezentatul recurenteii a depus cerere de recurs nr. 250/24 la o adresă nevalabilă a Curții de Apel Chișinău și anume caccancelaria@justice.md, adresa corectă fiind cac@justice.md, această adresă fiind indicată și pe portalul web a Curții de Apel Chișinău.

31. Totodată se reține că, la 1 martie 2024, reprezentatul recurenteii avocatul Alexei Croitor a depus, prin intermediul poștei electronice cac@justice.md, în adresa Curții de Apel o cerere privind eliberarea copiei procesului verbal al ședinței de judecată, cerere la care avocatul a primit răspuns la 6 martie 2024. Prin urmare se constată că avocatul Alexei Croitor avea cunoștință despre adresa electronică oficială a Curții de Apel Chișinău.

32. În această ordine de idei, instanța de recurs nu poate reține careva, argumentele ale recurentului în justificarea omiterii evidente a termenului de depunere a recursului împotriva încheierii instanței de apel.

33. În lumina celor constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a respinge cererea recurentului cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului, or, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, ceea ce este inadmisibil.

34. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative. La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

35. Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure

o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

36. Având în vedere considerentele menționate Completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila, cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului și de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila împotriva încheierii din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

37. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Alexei Croitor în interesele lui Istrati Liudmila împotriva încheierii din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc